



JUSTITSMINISTERIET

Dato: 10. april 2018
Kontor: Insolvensretskontoret
Sagsbeh: Uffe Kritte Nielsen
Sagsnr.: 2018-4071-0018
Dok.: 691040

Notat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets Retsudvalg om afgivelse af indlæg i EU-Domstolens sag C-716/17, A

1. Indledning

Østre Landsret har i en sag om gældssanering ved kendelse af 19. december 2017 forelagt EU-Domstolen præjudicielle spørgsmål om indholdet og rækkevidden af artikel 45 i traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) om arbejdskraftens frie bevægelighed, således som bestemmelsen er fortolket i EU-Domstolens dom af 8. november 2012 i sag C-461/11, Radziejewski. Den præjudicielle forelæggelse angår spørgsmålet, om artikel 45 TEUF er til hinder for de danske regler om værneting i gældssaneringssager, hvorefter det i praksis alene er en skyldner, der har hjemting i Danmark, som kan ansøge om gældssanering her i landet (bopælskravet).

Spørgsmålet er i særdeleshed, om bopælskravet - navnlig henset til at der ikke foreligger EU-retlig harmonisering af medlemsstaternes gældssaneringsordninger - kan anses for at forfølge et sagligt formål, som er foreneligt med traktaten, samt om kravet er egnet og proportionalt.

Såfremt bopælskravet måtte findes at udgøre en begrænsning i henhold til traktaten, som ikke kan anses for retfærdiggjort, stiller Østre Landsret derudover et spørgsmål om den direkte virkning af artikel 45 TEUF mellem private. Regeringen har forstået spørgsmålet således, at Østre Landsret ønsker EU-Domstolens stillingtagen til, om en skyldner, der ikke opfylder bopælskravet, skal kunne opnå gældssanering i de tilfælde, hvor de øvrige materielle betingelser herfor er opfyldte, med den konsekvens, at private kreditorer skal tåle nedsættelse eller bortfald af den gæld, en skyldner, der er flyttet til udlandet, har til dem.

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

2. Sagens faktiske omstændigheder

Sagen handler om en dansk mand, som arbejder og er fuldt skattepligtig i Danmark, men bor i Sverige. Han har søgt om gældssanering i Danmark for gæld, som er stiftet i Danmark.

Efter de danske regler om gældssanering er det alene personer, som har bopæl i Danmark (hjemting), der kan ansøge om gældssanering for gæld stiftet her i landet. Sø- og Handelsrettens skifteafdeling havde på den baggrund afvist ansøgningen.

Denne afgørelse blev kæret til Østre Landsret. For landsretten angår sagen kun spørgsmålet om værneting. Landsretten har på den baggrund besluttet at stille spørgsmål til EU-Domstolen.

Spørgsmålene angår, om artikel 45 TEUF, således som bestemmelsen er fortolket i EU-Domstolens dom af 8. november 2012 i sag C-461/11, Radziejewski, er til hinder for en værnetingsregel som den danske. Den danske regel har til formål at sikre, at den ret, som behandler gældssaneringen, har kendskab til og kan inddrage de konkrete socioøkonomiske forhold, hvorunder skyldneren og dennes familie lever og må antages fremadrettet at leve, ved sin vurdering af, om en anmodning om gældssanering kan imødekommes, samt at vurderingen kan ske efter på forhånd fastlagte kriterier, der fastlægger, hvad der kan anses for en acceptabel besked om levestandard under gældssaneringen.

Hvis spørgsmål 1 besvares således, at begrænsningen ikke kan anses for retfærdiggjort, er EU-Domstolen anmodet om at oplyse – så vidt regeringen har forstået landsrettens spørgsmål – om en skyldner, der ikke opfylder bopælskravet, skal kunne opnå gældssanering i de tilfælde, hvor de øvrige materielle betingelser herfor er opfyldte, med den konsekvens, at private kreditorer skal tåle nedsættelse eller bortfald af den gæld, en skyldner, der er flyttet til udlandet, har til dem.

3. Den danske interesse i sagerne

Regeringen vil afgive indlæg i denne sag, idet EU-Domstolens besvarelse af de forelagte præjudicielle spørgsmål kan have betydning for, hvordan værnetingsbestemmelsen i konkursloven skal forstås, herunder om konkurslovens værnetingsbestemmelse er i strid med EU-retten.

Regeringen vil argumentere for, at det danske bopælskrav er begrundet i et sagligt hensyn til at sikre, at skifteretten kan foretage en nøje undersøgelse af, om skyldneren opfylder konkurslovens betingelser for gældssanering.

Skifteretten skal således gennemgå skyldnerens forhold med henblik på at sikre, at skyldneren vil opnå en varig forbedring ved gældens sanering, og for at sikre, at der ikke foreligger forhold, der medfører, at gældssanering er udelukket. Herudover skal skifteretten som led i gældssaneringen fastsætte et månedligt afdrag, som skyldneren skal tilbagebetale til sine fordringshavere i en nærmere angiven periode – typisk 5 år. Det månedlige afdrag skal fastsættes under hensyn til, at skyldneren fortsat kan opretholde et beskedent hjem og en beskeden levemåde for sig selv og sin husstand.

Såfremt EU-Domstolen finder, at det danske bopælskrav *ikke* anses for retfærdiggjort, er det regeringens umiddelbare opfattelse, at konsekvensen vil være, at en skyldner, der ikke opfylder bopælskravet, skal kunne opnå gældssanering i de tilfælde, hvor de øvrige materielle betingelser herfor er opfyldte.